

PRAWO PROCESOWE/ARBITRAŻ

Kamil Zawicki
Adwokat - Partner w
Kubas Kos Gaertner
Adwokaci

Ograniczenia co do podnoszenia zarzutów formalnych w postępowaniu cywilnym.

Przy obecnej tendencji do zaostrzania przepisów procedury cywilnej warto pamiętać o regulacji zawartej w art. 162 k.p.c. Wprawdzie nie jest to przepis nowy, niemniej jednak w ostatnich latach sądy coraz częściej sięgają po to „narzędzie” łatwego oddalenia zarzutów podnoszonych przez strony w środkach zaskarżenia, stąd też nie tylko warto, ale wręcz niezbędnym jest mieć na uwadze tę regulację.

Zgodnie z art. 162 k.p.c., strony mogą w toku posiedzenia, a jeżeli nie były obecne, na najbliższym posiedzeniu zwrócić uwagę sądu na uchybienia przepisom postępowania, wnosząc o wpisanie zastrzeżenia do protokołu. Brak zgłoszenia stosownego zastrzeżenia do protokołu powoduje zaś, że stronie nie przysługuje prawo powoływania się na takie uchybienia w postępowaniu odwoławczym, chyba że chodzi o te przepisy postępowania, których naruszenie sąd powinien wziąć pod rozwagę z urzędu, albo że strona uprawdopodobni, iż nie zgłosiła zastrzeżeń bez swojej winy.

Analizując orzecznictwo Sądu Najwyższego (uchwała z dnia 27.10.2005 r., III CZP 55/05) można stwierdzić, że konieczność zgłoszenia zastrzeżenia do protokołu w trybie art. 162 k.p.c. dotyczy niezaskarżalnych postanowień sądu, które jednocześnie nie mają charakteru wiążącego sądu, jak na przykład błędne zdaniem strony postanowienia dowodowe. Zgłoszenie zastrzeżenia w odpowiednim czasie powoduje, że sąd uznając swój błąd może zmienić swoje stanowisko.

Należy przy tym odróżnić zakres stosowania art. 162 i art. 380 k.p.c. Zgodnie z art. 380 k.p.c., istnieje możliwość zaskarżenia w środku odwoławczym od orzeczenia kończącego postępowanie w danej instancji postanowień sądu pierwszej instancji nie podlegających osobnemu zaskarżeniu w drodze zażalenia, a mających wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

Jeśli więc chodzi o postanowienia wiążące sąd i mające wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, nie jest konieczne zgłoszenie zastrzeżenia w trybie art. 162 k.p.c. i możliwe jest zaskarżenie ich w oparciu o art. 380 k.p.c., czego przykładem jest postanowienie o zarządzeniu połączenia spraw na podstawie art. 219 k.p.c. Oznacza to, że postanowienia o wiążącym dla sądu charakterze mogą być zaskarżane w oparciu o art. 380 k.p.c., natomiast do skutecznego podniesienia w środku zaskarżenia uchybienia sądu innego rodzaju konieczne jest zgłoszenie zastrzeżenia w trybie art. 162 k.p.c.